

§ 372

Dnr KS 2019/00252-6.1.7

Beslut - Motion från (SD) om utökad tid för pulshöjande aktivitet i grundskolan

Beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Motionen avslås.

Reservation

Emil Thessén (SD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Ärendebeskrivning

Erik Johansson (SD) har i en motion med rubriken Motion från (SD) om utökad tid för pulshöjande aktivitet i grundskolan föreslagit att samtliga elever i kommunens grundskolor får utökad tid för pulshöjande aktiviteter utöver de ordinarie idrottslektionerna.

Kommunfullmäktige har den 7 februari §44 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till Grundskolenämnden.

Grundskolenämnden har inkommit med remissvar.

Grundskolenämnden har inkommit med i huvudsak följande synpunkter.

Nämnden instämmer i att mer rörelse i skolan säkerligen skulle ha gynnsamma effekter på elevers hälsa, välbefinnande samt kunskapsresultaten. Det finns forskning som stödjer fysisk aktivitet och ökat lärande.

Frågan adresseras idag i nämnden genom det systematiska kvalitetsarbetet, relevanta aktörer bjuds till skolorna, och att det sker ett kontinuerlig lärande kring frågan ibland annat ledarforum för skolan.

Nämnden konstaterar att för att göra pulshöjande aktiviteter utöver idrottslektionen till ett obligatorium för alla elever i kommunens grundskolor krävs en schemaläggning utöver lektionstid, kompetensutveckling och förmodligen en ökad bemanning, vilket i sin tur kan medföra ökade kostnader. Att fortsätta stödja skolornas eget arbete när det gäller pulshöjande aktiviteter är en mer framgångsrik väg. När och om regeringen fattar beslut om "Mer rörelse i skolan" kommer det kommunala grundskolorna att vara väl förberedda.

Kommunstyrelsen föreslår att motionen avslås mot bakgrund av Grundskolenämndens analys. Nämnden arbetar med frågan, det finns en tydlig strategi för det fortsatta arbetet, det ingår i det systematiska kvalitetsarbetet, och nämnden är väl förberedd inför ett eventuellt regeringsbeslut i frågan.

Stadsledningskontoret har till kommunstyrelsen lämnat följande förslag till beslut:

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Motionen avslås.

Yrkanden

Emil Thessén (SD) yrkar bifall till motionen.

Anna Lundberg (L) yrkar bifall till stadsledningskontorets förslag.

Proposition

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, dels Emil Thesséns (SD) förslag, dels Anna Lundbergs (L) förslag. Ordföranden föreslår en propositionsordning där de två förslagen ställs mot varandra. Kommunstyrelsen godkänner föreslagen propositionsordning varvid den genomförs. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med stadsledningskontorets förslag.

Kopia till

Grundskolenämnden

Kommunstyrelsen
Ylva Wretås
Epost: ylva.wretas@vasteras.se

Kopia till
Grundskolenämnden

Kommunstyrelsen

Svar på Motion från (SD) om utökad tid för pulshöjande aktivitet i grundskolan

Förslag till beslut

Förslag till kommunfullmäktige:

1. Motionen avslås.

Ärendebeskrivning

Erik Johansson (SD) har i en motion med rubriken Motion från (SD) om utökad tid för pulshöjande aktivitet i grundskolan föreslagit att samtliga elever i kommunens grundskolor får utökad tid för pulshöjande aktiviteter utöver de ordinarie idrottslektionerna.

Kommunfullmäktige har den 7 februari §44 remitterat motionen till kommunstyrelsen för beredning.

Motionen har remitterats till Grundskolenämnden.

Grundskolenämnden har inkommit med remissvar.

Grundskolenämnden har inkommit med i huvudsak följande synpunkter.

Nämnden instämmer i att mer rörelse i skolan säkerligen skulle ha gynnsamma effekter på elevers hälsa, välbefinnande samt kunskapsresultaten. Det finns forskning som stödjer fysisk aktivitet och ökat lärande.

Frågan adresseras idag i nämnden genom det systematiska kvalitetsarbetet, relevanta aktörer bjuds till skolorna, och att det sker ett kontinuerlig lärande kring frågan ibland annat ledarforum för skolan.

Nämnden konstaterar att för att göra pulshöjande aktiviteter utöver idrottslektionen till ett obligatorium för alla elever i kommunens grundskolor krävs en schemaläggning utöver lektionstid, kompetensutveckling och förmodligen en ökad bemanning, vilket i sin tur kan medföra ökade kostnader. Att fortsätta stödja skolornas eget arbete när det gäller pulshöjande aktiviteter är en mer framgångsrik väg. När och om regeringen fattar beslut om "Mer rörelse i skolan" kommer det kommunala grundskolorna att vara väl förberedda.

Kommunstyrelsen föreslår att motionen avslås mot bakgrund av Grundskolenämndens analys. Nämnden arbetar med frågan, det finns en tydlig strategi för det fortsatta arbetet, det ingår i det systematiska

kvalitetsarbetet, och nämnden är väl förberedd inför ett eventuellt regeringsbeslut i frågan.

Juridisk bedömning

Kommunstyrelsen är behörig att fatta beslutet i enlighet med kommunstyrelsens reglemente och kommunallagen.

Ekonomisk bedömning

Enligt Grundskolenämndens uppskattning skulle ett obligatorium medföra ökade kostnader för nämnden.

Hållbar utveckling

Förslaget ligger väl i linje med Program för social hållbarhet. I nämndens yttrande framgår det att mycket pekar på att det finns ett samband mellan fysisk aktivitet och studieresultat.

§ 94

Dnr GSN 2019/00495-1.7.1

Yttrande till kommunstyrelsen över motion från (SD) om utökad tid för pulshöjande aktivitet i grundskolan

Beslut

Grundskolenämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens yttrande, daterat 2019-04-15, som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsen har översänt en motion från Sverigedemokraterna angående utökad tid för pulshöjande aktivitet i grundskolan, till grundskolenämnden för yttrande. Motionen är undertecknad av Erik Johansson (SD). I motionen föreslås:

- Att samtliga elever i kommunens grundskolor får utökad tid för pulshöjande aktiviteter utöver de ordinarie idrottslektionerna.

Yttrandet ska vara kommunstyrelsen tillhanda senast den 15 maj 2019.

Barn- och utbildningsförvaltningen har i tjänsteutlåtande, daterat 2019-03-11, lämnat följande förslag till beslut:

Grundskolenämnden antar barn- och utbildningsförvaltningens yttrande, daterat 2019-04-15, som sitt eget och överlämnar det till kommunstyrelsen.

Yrkanden

Anna Lundberg (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Kopia till

Kommunstyrelsen

Barn- och utbildningsförvaltningen
Michael Fredqvist
Epost: michael.fredqvist@vasteras.se

Kommunstyrelsen

Yttrande till kommunstyrelsen över motion från (SD) om utökad tid för pulshöjande aktivitet i grundskolan

Grundskolenämnden instämmer i att mer rörelse i skolan säkerligen skulle ha gynnsamma effekter på elevers hälsa, välbefinnande samt kunskapsresultaten. Det finns forskning som stödjer fysisk aktivitet och ökat lärande.

Skolverket lämnade den 6 februari 2019 en redovisning av uppdrag "Mer rörelse i skolan" (regeringsuppdrag U2018/1430/S) till regeringen, där man föreslår ändringar i läroplanerna om daglig fysisk aktivitet i samtliga läroplaner. Under rubriken Skolans uppdrag (LGR 11, kap 1, "Skolans uppdrag") föreslås ett förtydligande:

- *Eleverna ska ges möjlighet och uppmuntras att delta i hälsofrämjande fysiska aktiviteter under skoldagen. När fysisk aktivitet är en naturlig del av elevernas dag kan utbildningen bidra till att eleverna förstår hur detta kan påverka hälsa och välbefinnande. (Nytt)*

Vidare föreslås ett tydliggörande i läroplanen under rubriken rektors ansvar (LGR 11, kap 2:8, "Rektors ansvar") att rektor har ett särskilt ansvar för att:

- *Hälsofrämjande fysiska aktiviteter erbjuds under dagen och att elever ges möjligheter och uppmuntras att delta utifrån sina förutsättningar. (Nytt)*

Skolverket bedömer att det kommer att medföra behov av kompetensutvecklingsinsatser inom området fysisk aktivitet och speciellt kunskap kring elevers olika förutsättningar. Därav planerar Skolverket att göra insatser för implementering och kompetensutveckling i samband med ändring av läroplanerna.

I redovisningen av regeringsuppdraget skriver Skolverket att det kan komma att medföra ökade kostnader för huvudmän och skolenheter, men kan inte göra en beräkning då förutsättningarna är olika och beroende på vilka aktiviteter skolan väljer att erbjuda och hur den organiseras.

Redan idag är lagändringar gjorda vad gäller utökning av tiden för ämnet idrott. I högstadiet utökas tiden i idrott med cirka 40 min/v i åk 6 och 7, fr.o.m. juli 2019, och utökas successivt tills hela högstadiet har utökat tiden för idrott.

I Skolverkets redovisning av regeringsuppdraget redovisas nationell och internationell forskning kring mer rörelse och fysisk aktivitet i skolan påverkar elevers studieresultat. Det finns många studier som pekar på

positiva samband mellan fysisk aktivitet och studieresultat. Det är dock svårt att dra kausala samband mellan effekter av fysisk aktivitet och ökade studieresultat. Forskningen kan inte entydigt förklara uppkomna samband mellan ökad fysisk aktivitet och ökade studieresultat då många andra faktorer kan ha påverkat resultaten. Där forskningen är tvetydig är kring hur studien genomförts, resultat mellan pojkar och flickor, olika åldrar (just där är forskningen mycket begränsad) och påverkan på olika skolämnen. Hur just elever med en stillasittande livsstil förändrar sina studieresultat på grund av mer fysisk aktivitet i skolan, i jämförelse med de som från början har en aktiv livsstil, är begränsad. En lokal studie från en skola i Hummelsta visar att de fysiska extra aktiviteterna man utövat inte påverkar studieprestationerna så som man i förväg tänkt, förutom idrottsämnet där fler elever når bättre betyg. Dock pekar mycket på att det finns ett samband mellan fysisk aktivitet och studieresultat, både i svensk och internationell forskning.

Vad pågår redan idag?

I låg- och mellanstadiet pågår redan skolors arbete med pulshöjande aktiviteter på majoriteten av skolorna. Det handlar om till exempel trivselledare, aktivitetsledare, rastvärdar, idrottslärare som leder pulsträning på morgonen, joggingturer med ledare, m.m. De flesta pågående aktiviteterna här är kopplade till aktiva och strukturerade raster.

Exempel på lyckade insatser för att öka rörelsen i skolan utöver lektionstid är bland annat projektet "De Launa". Projektet är ett samarbete mellan Västmanlands idrottsförbund, 11 idrottsföreningar i Västerås och Västerås stad. Satsningen riktar sig mot elever i årskurs fyra, fem och sex som går på skolor i utsatta- och segregerade områden. Satsningen ska ge eleverna möjlighet att prova på olika idrotter under eller i nära anknytning till skoltid. Projektledaren för "De launa" kommer och träffar alla rektorer på ledarforum den 25 april för spridning och ev. utökning till fler skolor.

Ett annat lyckat exempel är Lövängsskolan där årskurs 6-eleverna varje morgon startar med en halvtimmes pulsträning med idrottsläraren. Rektor gör i sin analys kopplingen till att det är arbetsro och ökad koncentrationsförmåga av insatsen.

På Blåsboskolan har man en medarbetare som tar med elever på joggingrundor i Rocklundaskogen regelbundet på raster och fritidshemstid.

Fyra skolor i låg och mellanstadiet är med i "Trivselledarna" vilket är en insats att utbilda både elever och lärare i att skapa trivsel genom lekar, rörelse och bemötande.

Det allra vanligaste för att öka rörelsen i skolan är strukturerade och planerade raster för eleverna. Det pågår på i stort sett samtliga skolor. Leder aktiviteterna gör rastvakter, fritidshemspersonal och/eller elever. Alla rektorer vars skolor genomför detta beskriver det som en framgångsfaktor till ett större lugn och kamratskap på skolan.

I högstadiet är det i dagsläget inte lika vanligt, men en av våra högstadieskolor kommer köpa in pulsklockor till höstterminen 2019 för att initiera pulshöjande aktiviteter utöver idrottslektionen. I våra kommunala

särskilda undervisningsgrupper förekommer redan raska promenader med pulsklockor tillsammans både elever och lärare.

En idrottslärare från Hummelsta, vars forskningsprojekt omnämns ovan, har varit och informerat alla rektorer om sitt projekt på ledarforumstid. På dennes låg- och mellanstadieskola anställde man en person till för att ha de extra timmarna av fysisk aktivitet utöver idrottslektionerna.

Kommande insatser

Att kontinuerligt bjuda in aktörer som arbetar för pulshöjande aktiviteter samt dela goda exempel mellan skolor sker och kommer fortsätta ske på ledarforum för att stärka arbetet med mer rörelse i skolan.

I det systematiska kvalitetsarbetet ställs frågan till rektorer i samband med resultatuppföljning i september hur rörelse i skolan uppmuntras, utvecklas och vilka eventuell tecken/spår det går att se på resultaten.

För att göra pulshöjande aktiviteter utöver idrottslektionen till ett obligatorium för alla elever i kommunens grundskolor krävs en schemaläggning utöver lektionstid, kompetensutveckling och förmodligen en ökad bemanning, vilket i sin tur kan medföra ökade kostnader. Att fortsätta stödja skolornas eget arbete när det gäller pulshöjande aktiviteter är en mer framgångsrik väg. När och om regeringen fattar beslut om ”Mer rörelse i skolan” kommer det kommunala grundskolorna att vara väl förberedda.

Motion till Västerås kommunfullmäktige.

Utökad tid för pulshöjande aktivitet i grundskolan.

Nyligen släppte Folkhälsomyndigheten en rapport som visar att barn i grundskolan rör sig allt mindre. Rapporten baseras på enkätsvar från barn 11-, 13- och 15 år gamla. Undersökningen genomförs vart fjärde år och samordnas av världshälsoorganisationen (WHO). De flesta skattar sin hälsa som god och användningen av tobak och alkohol har minskat, vilket är bra. Dock visar det sig att barnen sitter för mycket under sin vakna tid. Det mest skrämmande är att endast nio procent av de 15-åriga flickorna rör sig tillräckligt. De mest aktiva är 11-åriga pojkar, där 23 procent rör sig minst en timme om dagen, vilket är rekommendationen från WHO. Vi vet att regelbunden måttlig fysisk aktivitet stärker hälsan både psykiskt och fysiskt och ökar koncentrationsförmågan.

Ett gott exempel är Stureskolan i Boden. Där bedrivs pulsbaserade pass på morgonen, utöver ordinarie idrottslektioner. Stureskolans betygsanalys som gjordes våren år 2018 visar att de elever som deltagit i pulspassen och kommit upp i rätt pulszon tillräckligt ofta fick högre meritpoäng än de som inte legat i rätt pulszon under övningarna.

Sverigedemokraterna värnar om folkhälsan och vill vända på trenden med alltför mycket stillasittande får barnen. Eftersom inte alla barn utövar någon form av pulshöjande aktivitet på fritiden anser vi att skolan har en viktig uppgift att fylla.

Med anledning av detta yrkar jag på följande:

Att samtliga elever i kommunens grundskolor får utökad tid får pulshöjande aktiviteter utöver de ordinarie idrottslektionerna.

Erik Johansson (SD)